

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogracekom i kalendarom letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Štev. položnice 11806.

Rokopisi se ne vračajo.

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Vrednišivo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstom vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popust po dogovori.

Gospodarska stiska.

Vsi mi eše jočemo pod težinov teške stiske. Gučati od toga i dokaživati bi bilo odveč. Rajši poglednimo, što je njej vzrok i kak bi se ž nje kempre rešili.

Zgodovina nas vči, da nikaj ne nastane brez vzroka. Tak tüdi ne denešnja stiska. Bilo je že na sveti več gospodarskih stisk, ali takše, kak jo mi dnes preživlavamo, zgodovina eše ne pomni.

Eden od glavnih vzrokov denešnje stiske je kapitalizem i celi gospodarski red, šteri nosi ime „gospodarski liberalizem“. — Njegovi temelni navuki so: slobodčina v razpolaganji z imanjem, sloboda obrti i trgovine, slobodna konkurenca, slobodne delavske pogodbe. Vsepovsedi sloboda, vsakšemi slobodne vüzde! Sebičnosti i brezpreglednosti v gospodarstvu trbe odpreti vrata na stežaj! Cio je, kempveč pridelati, a kak, to je postranska stvar. Smešno je — tak vči te gospodarski liberalizem — gledati na versko-jakostne predpise, ar je gospodarstvo neodvisno od vere i njenih jakostnih zakonov.

Strašno dete toga gospodarskoga liberalizma je — kapitalizem. To je gospodstvo kapitala, gospodstvo penez nad človekom. Kapitalizem je društveno-gospodarski red, v šterom vlada kapital (penez) i mašin nad človekom, red, v šterom ne je cio gospodarstva človek i njegova potrošnja, nego kapital i proizvodnja. Kapitalizem ne gleda na nikše jakostne i društvene zakone. Njemi je edini cio: povernožiti kapital i povekšati dobiček.

Te kapitalizem je vpelao strahovlado v celom svetovnom gospodarstvu. Njegova deca so: proizvodnja brez računa na potrebe potrošnje, brezvestna konkurenca, vničenje malih obrtnikov i spoj srednjega stališa, osiromašenje, nemoralni karteli i sto drugih nevol. Te kapitalistični način gospodarstva mantra i pije krv kmetom, delavcom i malim obrtnikom.

K betegi toga gospodarskoga liberalizma se je pridružila eše strašna svetovna bojna z vsemi svojimi žalostnimi posledicami i pogloščala skeleče i boleče rane na gospodarskom življenji. Mi znamo, da je bojna, iz štere so ravno bogatci i liberalci vlekli velke haske, prinesle s sebov splošno osiromašenje, raztrganost i nezavupanje med državami, veliko kapanje i spremembo penez, zadužavanje, lehkomišelnost i povekšavanje državnih bremen i dač, nezaposlenost, neprestano naorožavanje narodov itd. Vse to so bridki sadovi svetovne bojne, šteri so poleg gospodarskoga liberalizma silno vplivali na gospodarsko življenje i ga spravili v denešnje žalostno i skoro več nezdržljivo stanje.

Nam se že čüdno vidi, kak je to, da svet že tak dugo rešavle to stisko, pa je itak nikam nemre spraviti na bokše. Kak je to, da denešnji čas „napredka i uspehov“ poleg svoje modernosti i moči — je nemočen pri rešenji te društvene nevole? Čüdno je že to človeki, da se svet telko mantra, dela i trüdi — a zaman, brez uspehov!

Svet dela račune brez krčmara. Gospodar nebe i zemle pa se smeje brezpametnim svojim stvorom, šteri delajo brez Njega i proti Njemi. Oh, zaslepleni sinovje zemle! Ali po telikih neuspehaj eše ne vidite, da zaman „zidate hišo, če je Gospod ne zozida?“

Lüdje i modrijaše etoga sveta iznašajo vse mogoče vzroke gospodarske stiske i iščejo vse mogoče vrasstvo proti njej, samo ednoga ne vidijo i neščejo spoznati, da je najmre celotj nesreči krivo predvsem to, da je med ljudmi porüšen jakosten red. Kapitalizem je v svojoj bitnosti protiverski i nečloveči. Iz gospodarstva so izvüžena krščanska načela, v gospodarstvu je zavladao düh novoga materi-

Širite dober tisk.

Mirno sam pred hižov sedo i pazljivo čteo, gda se mi približajo eden možak i me etak nagovorijo:

— Na, gospod, ka čtete?

— Ja, nekše novine prebiram — sam odgovoro. — Ka pa vi mate naročeni kakši list?

— Jaz ne čtem novin; to so stvari za takše vučeno lüdstvo, kak ste Vi, za nas kmete pa ne. Zato si pa jas nemrem razložiti, kak je to, ka spoj priporočajo, ka vsakša družina more dobivati kakši krščanski list, ka trbej širiti dober tisk.

— Že razmim, zakaj tak gučite. Ne vejte, ka pomeni i ka lejko napravi dnesden dober, krščanski tisk. Či se Vas ne müdi, si sedite doli i jaz vam na kratko vse razložim. Pogledniva si malo v svet, pitajva velke i slavne može starih vekov i naših časov, naj nama dokažejo, či so resan novine tak potrebne i to ne samo za gospode, kak vi pravite. Novine se ne priporočajo zato, kak pravijo nešteri, ka bi radi peneze scecali z siromaškoga lüdstva; ali kak drugi pravijo, ka nemajo telko penez, ka bi je ta lüčali za novine. Ne je tak; što pozna dühovni hasek, šteroga človečanstvo dobi od dobrih novin, ne guči tak.

Tertulij, velki modroslovec, šteri je živo v tretjem veki, je proroküvao, ka pride čas, v šterom de pisava pisatelov telko dobrega delalo, kelko dobrega je napravilo v prvih časaj krščanstva — *krv mantrikov*, štera je bila seme novih krščenikov. Te čas je že prišeo. Vi sami vidite pa čüjete, kelko slaboga napravijo z slabim tiskom brezverci i komunisti, kelko prištašov si pridobijo, zadosta je da mislite na Rusijo, Španijo i Mehiko. Zato, kak se z slabimi novinami telko slaboga napravi i se telko lüdstva prižene na slabo pot, tak se z dobrim tiskom lejko napravi vnogo dobrega. Dober tisk je dobro seme, štero se neprestanoma lüča med lüdstvo i štero naj bi skילו, raslo v srcaj i dalo dober sad.

Veullot, šteri je sam pisao dnevnik je pravo: „Či bi jas znao, ka de vütro sodni den, znate ka bi najprle mislo? Mislo bi na svoje novine i bi je včasi napisao za prišestni, sodni den, ar znam, ka bi to delo melo svoj hasek.“

Wirdthorst je po navadi ponavljao: „Mogli bi šče meti edno šesto cerkveno zapoved: ne čti slabih novin i listov“. Z toga mislim, da razmíte potrebo dobrih novin.

— Razmim, liki predge jas v nedelo v cerkvi poslušam!

— V tom Vas hvalim, da ste dober krščenik i da redno hodite v cerkev. Mislite pa, da vsi tak delajo, kak Vi? Kelko možkov vidite v nedelo pri predgi? Malo. Pa eše od teh malo, ki ostanejo v cerkvi, ništerni namesto da bi predgo poslušali, dremlejo. Či bi šli v gostilno, bi jih dosta več najšli, ka poslušajo oštarjašovo predgo. Nedela pride samo ednok na tjeden i Vi šče morete iti v cerkev; novine Vam pa lejko pridejo vsaki den, pridejo Vam šče na dom i je lejko čtete gda

jalističnoga poganstva, düh pohlepnosti, sebičnosti i trdosrčnosti.

Gotovo je, da je za gospodarstvo velkoga pomena tehnika i organizacija. Ali je tak tüdi istina, da mora gospodarstvo temeliti na krščanskih jakostnih zakonaj. Dokeč lüdje nedo prežeti s čütom pravičnosti, poštenja i lübezni do bližnjega, tečas ne pridemo do pravoga rešenja stiske.

Katoličanstvo nas toti ne vči, kakši naj bodo finansijski, carinski zakoni, ne guči od agrarne reforme, komasacije, od gospodarskih organizacij, od valut i spodobno. Ali ono vči, da v celom življenji — morajo vladati Boži zakoni, tüdi v gospodarstvu. Edino katoličanstvo vči pravi navuk od človeka i od društva, od njihovih pravic i

Jako važno za dužnike kmečkih dugov.

Kmečkim dužnikom, šterim skupni dug pri ustanovaj po čl. 7 uredbe od likvidacije kmečkih dugov (peneznih zavodaj i kreditnih zadrugaj) presega 25.000 Din., morajo vložiti prošnje za znižanje duga pri pristojnom okrajnom sodišči do 1. junija 1937. i to na podlagi čl. 26 uredbe v zvezi s predpisi finandnoga zakona za leto 1937—38. Opominamo dužnike naj se ravnaajo po gornjem, ar inači zgübijjo pravico do znižanja duga po doľobaj uredbe i bodo morali poravnati ves dug, če zamüdijo gori navedeni rok. (Iz Priv. agr. banke).

Praksa si je osvojila mišljenje, da morajo vsi tisti kmečki dužniki, šterih dugovje so znašali na den 20. aprila 1932 nad 25.000 Din. i da je njihov dug zavolo odplačila na den uveljavitve od likvidacije kmečkih dugov (25. septembra 1936) zmenšao pod

ščete. Zato so pa novine, či so dobre, najbolši predgar, šteri Vam lejko predgajo vsaki den. S tem ne pravim, ka ne trbe iti več v cerkev, to je prva dužnost, samo to pravim, da novine k vam hodijo domo. Vi znate, ka vam ostra zapoved zapovedavle pod smrtnim grehom v nedelo i svetek poslušati sveto mešo.

— Vidim, ka ste že skoro osvedočeni. Povem vam šče, ka mislijo sv. Oča, Kristušov namestnik na zemli, od dobrega tiska. Sv. Oča pravijo šče več: „Ne je dober tisk tisti, šteri ne guči proti krščanskoj veri, liki tisti, šteri širi krščansko vero i miseo“. Da bi se pa dober tisk vsigdar bole širo, so že lani v Rimi pripravili edno velikansko razstavo katoličanskoga tiska. Mislim, da ste že čüli gučati od nje. Vsaka država je zastoplena z svojimi novinami: tüdi naši listi so izpostavljeni. Pred vhomom v to veliko dvorano se vidi eden velki križ i poleg sledeči napis: „Arma veritatis“, to pomeni: orožje istine. Vse, ka je tam izpostavljeno (knige, novine, listi) je orožje, z šterim se širi krščanska vera i z šterim se brani, gda je napadena ali zaničavana. Križ, šteri je pri napisu, ma svoj pomen. Dobro znate, ka je križ znak krščenika i zato tiste novine so orožje istine, štere so krščanske, štere branijo sv. Cerkev.

To orožje je dnesden najbole potrebno. Brezi dobrega tiska vnogo lüdstvo, štero ne hodi v cerkev, ne bi moglo spoznati Kristušovih navukov. Sami sv. Oča šče pravijo: „Brezi dobrih i katoličanskih novin, bi malo katoličancov poznalo miseo i žele skupnoga očo: pape. I po istini, kelko jih je, šteri jih zaničavlejo, kelko jih samo po navadi guči od pape. Za toga volo se telko priporočja, naj ma vsaka družina svoje novine.

Tüdi v misijonaj so novine najbole potrebna stvar. Te pridejo za, ka ma nemre misijonar, ono seja dobro seme namesto dühovnikov. To vidimo posebno na Japonskom.

Sam Lucifer je spoznao moč dobrog tiska, kak pravi edna legenda, štero Vam v kratkom povem.

25.000 Din., lehko prosijo za znižbo na sodišči, ar je višina duga bila na den, gda je prvi zakon, to je od zaščite kmeta, stopo v valavnost.

Ar je te način obračuvavanja vpoštevao v ednakoj meri marlive i nemarne dužnike, se je Glavna zadružna zveza v Belgradi obrnola na Privilegirano agrarno banko s prošnjov, da to pitanje pretrese i poda svoje mnenje zavolo obračunavanja takših dugov. Priv. agrarna banka je stvar pretresla i je sledečega mišljenja: Če je dug znašao na den 20. apr. 1932. nad 25.000 Din., pozneje pa je dužnik plačao teliko na glavnico, da je dug na den 25. sept. 1936. spadno pod 25.000 Din., potom takšim dužnikom ne trbe prositi za znižbo na sodišči, nego se jim dug avtomatično zniža za 50%. Banka se je pri tom držala na uredbo od likvidacije kmet. dugov.

Ednok je Lucifer vse vrage vküp pozvao i njim je pravo: „Vidite, ka se vsaki den med svetom več dobroga dela, vsaki den nam düše vujdavlejo z naših škripcov. Moremo najti edno sredstvo, z šterim si celi svet pridobimo. Zato vsaki naj pove, ka misli“. Velka tihota je postanola i vsi so premišlivali. Naednok pa gor skoči eden vrag, šteri je meo jako špičaste rogle i je mogeo biti jako prebrisani. Znate ka, je pravo svojim tovarišom: „Vsa naša sila se more vdreti v kloštre i v semenišča, moremo je sprazniti: gda nede več ne popov, ne redovnikov, ne cerkev, te mo mi gospodje celoga sveta“. Vsi so se čüdivali. A Luciferi pa se ne dopadno predlog, ar je znao, ka to nigdar ne bi mogli napraviti. „Med svetom moramo delati, je pravo i zato se mi najbolše sredstvo vidi brezbožen tisk, ki pride z lejka v roke vsakomi. Gda do vsake novine pisale proti Bogi, te do düše edne za drugov v pekeo kapale“. Vsi so bili zadovoljni, migali z repom, ar se njim je to vidla lejka stvar i začnoli so to delo med svetom.

Z vsega toga, ka sam Vam povedao, razmíte, ka so slabe novine Luciferova reč, šteri si šče düše z njimi pridobiti, dobre novine so pa reč božja. Zato či smo dobri krščeniki, čtimo, širimo i podpirajmo dober tisk.

— No, zdaj pa zaistino verjem na moč i potrebo novin. Ščem si je naročiti, so odgovorili možak, ki so pazljivo poslušali. Povejte mi šče, kakše novine naj si naročim za svojo družino?

— Dosta dobrih listov ma naša domovina, liki za Vas bi bile najbolše Novine i Marijin list, štere so pisane ravno za naše lüdstvo. Čtite je, širite je i te deležni dela apoštolov.

Kelko je našega lüdstva, ka šče tak misli, kak te dober možak, kelko pa je tistih, šteri čtejo brezbožne novine? Vzemimo si vsi v roke to orožje istine, kak pravijo Sveti Oča i borimo se, dokeč nede kralüvao v našoj lepoj krajini samo Kristuš i Njegova sveta reč.

Štefan Čiratnip.

kmeta, šteri ne bi kempre pristopo v to edino svojo pravo organizacijo i prek nje pomagao sebi i celomi kmečkomi stališi iz denešnje stiske — k boukšemi življenji. — Druga miseo pa je ta, da se mora tüdi v gospodarstvu poštvüvati vera i Boži zakoni. Gospodarski liberalizem je zavrgo vero i Boga i zato je prišlo do te teške svetovne nesreče. Dozdajšnje žalostno izküstvo naj nas vse vči, da odsehmao nemo se več slepo dali vpreči v jarem brezverskim bogatcom i mogočnjakom, nego bomo se sami organizirali v kmečkoj zvezi, sami bomo vodili naše gospodarstvo i to po zakonaj, šteri so pravični i poštüjejo Boga i našega bližnjega.

Grački Vili.

Tretjeredniškoga kongresa ne bo 6. junija v Črensovcih, ar so g. voditeo Klekl Jožef zbetežali. Zato se kongres odloži na sledkar. V Novinaj bo že pravočasno poročano.

NEDELA

po risalaj druga.

Evangelij (Lukač 14). Tisti čas je pravo Jezus farizeušom priliko eto: Niki človek je pripravil veliko večerjo, i pozval je vnoje. I poslal je slugo svojega vu vori večerje, da bi povedal pozvanim, naj bi šli, ar so že vsa gotova. I začeli so se vsi do ednoga zgovarjati. Prvi je pravo njemi: Marov sam kupo i potrebno mi je vō idti i poglednoti ga, prosim te, zagovori me. I drugi je velo: pet jarmov juncov sam kupo, idem nje probat: prosim te, zagovori me. I drugi je pravo: Oženo sam se, i zato nemorem iti. I nazaj pridoči sluga nazvesto je eta Gospodi svojemi. Teda se razsrdilvi hižni Gospodar velo je slugi svojemi: vō idi hitro na vulice i na varaške poti, i nevolne, i slabe, i slejpe, i plantave, esi notri pripelaj. I veli sluga: Gospodne, včinjeno je, kak si zapovedao i ešče je mesto. I veli Gospod slugi: vō idi na poti, i med plote i prisili je notri iti; naj se napuni hiža moja. Velim pa vam, ka nišče onih lūdi, ki so bili pozvani, ne košta večerje moje.

Razgled po katoličanskem sveti

Pastirsko pismo jugoslovanskih škofov o gospodarski in socialni stiski naših dni. — *Priroda delo in kapital*. Za gospodarstvo je treba treh reči: prirodne snovi, dela in kapitala. Človeško delo samo ničesar ne zmore brez prirodne snovi, a snov sama brez dela je neplodna. V potu svojega obraza boš jedel kruh (1 Moz 3, 19). Res zemlja tudi brez dela nekaj rodi, a neobdelana kmalu podivja; stroje (kapital) pa sploh le človeško delo spravlja v obrat. Zato pristoji, če so snov, delo in kapital ločeni, neki delež tistemu, ki daje snov, a drugi tistemu, ki daje delo, tretji tistemu, ki daje kapital. Natančno določiti, koliko gre na račun snovi, koliko na račun dela in koliko na račun kapitala, je nemogoče. Toda določili smo že po drugih načelih delež, ki gre delu, to je pravična plača. Kakor smo že rekli, je pravična tista plača, ki je „zadostna za vzdrževanje delavca in njegove družine“. Takšna plača gre delavcu na podlagi mezdne pogodbe. Mezdna pogodba ni nepravilna, vendar „mislimo, da je v današnjih razmerah bolj pametno, da se, kolikor je to mogoče, delovna pogodba nekoliko ublaži s socialno pogodbo, kakor se je že na razne načine začelo delati v veliko korist delavcev in lastnikov. Tako postajajo delavci in uradniki deležni lastnine in uprave“ (Quadragesimo anno). Te besede nam jasno spričujejo, kako sv. oče odklanja kapitalistično miselnost, kako hoče, da naj se socialni odnosi urede v duhu socialne pravice in socialne ljubezni. — *Stanovska ureditev družbe („korporacije“)*. Vse to se bo tem lažje doseglo, če bi se gospodarstvo preuredilo po navodilih okrožnic „Rerum novarum“ in „Quadragesimo anno“. Posebno priporoča sv. oče Pij XI. stanovsko ureditev družbe („korporacije“). Današnje gospodarstvo je, kakor pravimo, individualistično, to je, vsak gospodar sam, kakor misli, da mu bo več neslo, za druge mu ni mar. Tudi med delodajalci in delavci ni nobene skupnosti. Ta individualizem je zanesel v gospodarstvo strašen nered. Prav zato hočejo nekateri, da bi vse proizvodne dobrine prešle v splošno last, češ, da bo potem vse gospodarstvo enotneje in obkorožnostno. Toda, kakor smo videli, tega (komunizma, kolektivizma, socializma) ni mogoče sprejeti. Je pa med to skrajnostjo in individualizmom še drug socialni in gospodarski red, ki res omogočuje smotrno urejeno gospodarstvo, gospodarstvo po načrtu, to je ustanova korporacij. Liberalizem je zelo grešil s tem, da je raztrgal vse gospodarske združbe (cehe, gilde itd.), dasi niso bile brez hib, a bi se bile dale popraviti. Tako je nastal v gospodarstvu nered. Ta nered je mogoče naravno odpraviti zopet le z organizacijo. Vsi člani istih poklicev naj se združijo v samoupravne socialne organizme — korporacije —, le-te zopet v višje organizme, nad vsemi pa imej nadzorstvo država. Država naj se res ne vtika sama v posle, ki jih manjše in nižje organizacije lahko in

Politični pregled.

Za namestnika odsotnogá prometnoga ministra g. dr. Spahe je bio določeni g. dr. Korošec.

44 smrtnih obsodb v Rusiji. Najvišje vojaško sodišče v Rusiji je obsodilo 44 nedužnih obtožencov, med njimi edno žensko, ki so prej bili proti bolševiki režimi i so delali za Nemčijo i Japonsko. Vseh 44 je bilo obsojenih na smrt i obsojenci so bili taki streljeni. Tu se vidi, da brezbožen komunizen ne verje v Boga, ar po krivičnom vmarja ljudi.

Italija je izdala za Abesinsko bojno 30 milijard Din. Te račun so zdaj izračunali. Kelko de pa ešče koštala Italijo Abesinija, se ne ve.

Italijanski krao na Vogrskom. Preminoči teden je obiskao Madjarsko italijanski krao Viktor Emanuel i kralica Helena. Sprejeli so jiva v velkom številu i na najsvečenejši način. Krala i kralico je pogostio

predsednik Madjarske vlade Horthy, kde je bilo navzoči tudi več viših gostov. Italijanski krao i kralica sta se pelala nad Ljubljano.

Stalinova mati v cerkvi. Na vüzemsko nedelo je bila pri svetoj meši mati Stalina, ruskoga komunističnoga voditelja. Pobožna je tudi dala pri toj priliki jezero rublov na cer-

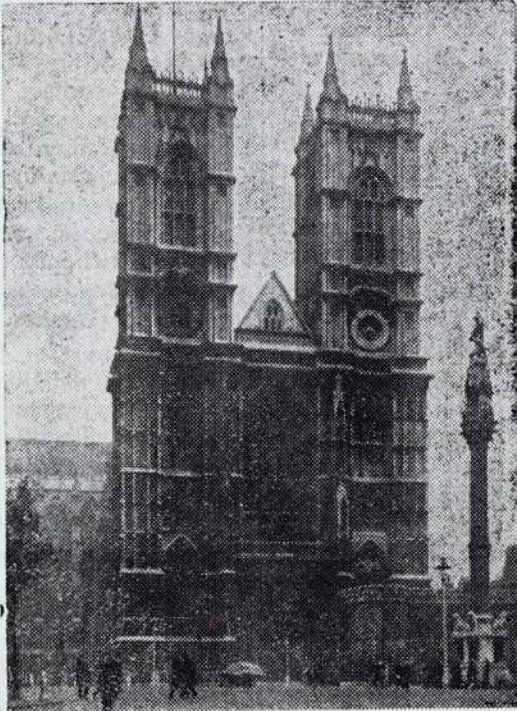
kev. Gda je sin to zvedo, je taki pozval mater na odgovornost i jo dao preseliti v edno ves, kde nega cerkvi.

Kronanje Angleškoga krala, od šteroga smo že obširno poročali v preminočoj številki, prinašamo zdaj v slikaj.

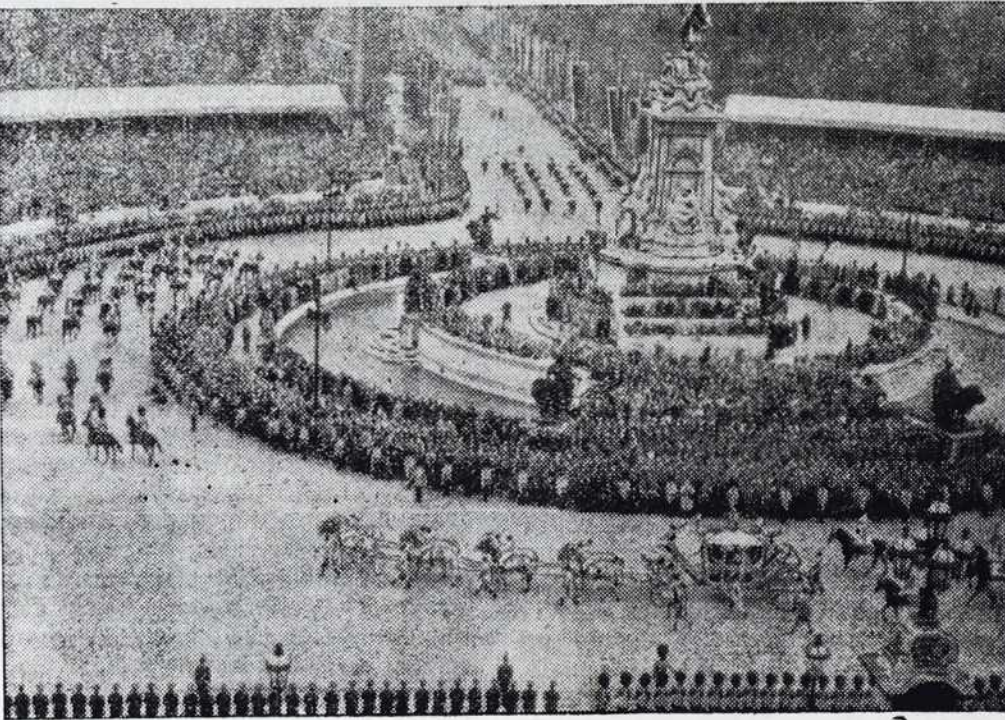
Upor v Albaniji. Preminoči teden je v Albaniji vōvdaro upor med vladinovci i med komunisti. Glavni voditeo komunistov Etem Tot, je povzročil upor. Vladinovci so taki zadušili upor. Vnogo smrtnih žrtev je bilo med uporniki. Vlada je začela ostro preiskavo i je že vnogo aretirala. Etem Tot, je odskočo prek meje.

Nenapadalni pakt med Avstrijo, Čehoslovaškovi Madjarskov. Angleško zvünešnje ministerstvo je dobilo obvestilo od avstrijskoga zvünešnjega ministra, da bodeta Nemčija i Italija z novov silov nadaljavali svojo ofenzivo v srednji Evropi. To

pa v primeri, če Anglija i Francija ne bodeta jasno izpovedale, da ne želita nobenih sprememb v srednji Evropi i da sta pripravljeni, da Avstrijo branita. V kakšoj obliki se bo pojavila ponovna italijansko-nemška ofenziva, se šče ne ve. Pri londonskih razgovorih so sklenili nenapadalni pakt Avstrija, Madjarska i Čehoslovaška.

Westminstrska opatija — nekda katoličanska opatija Benediktincov — kde bo krao Juri VI. maziljen i kronan.

Krlevsko kronanje v Londoni. Zlata kočija, v šteroj se yozita krao i kralica h kronanji med špalirom nekaj milijonov lūdi.

boljše vrše; pač pa naj država čuva in brani te organizacije, da bodo mogle svobodno po vidikih socialne blaginje urejevati svoje delovanje. Če se uresničijo prav urejene stanovske organizacije (korporacije), bodo nasproti državnim oblastim jamstvo svobode, nasproti posameznikom pa jamstvo reda, skupnosti in vzajemnosti, in upravičeno je upanje, da bo nastala za človeštvo srečnejša doba, doba trajnega in trdnega blagostanja. — *Prava pomoč: hotenje in dejanje*. Jasno pa je, in to je drugo, da samo spoznanje ne zadostuje. Spoznanje je prvo, a spoznanju mora slediti hotenje in dejanje. Nov socialni in gospodarski red je treba ne le zamisliti, temveč ga treba tudi ustvariti in uresničiti. Nekateri države so že napravile prve poskuse s korporacijami. Sv. Oče pa takoj omenja bojazen za polni uspeh, ker si je država pridržala preveč oblasti;

namesto svobodne dejavnosti bosta zavladala birokratizem in politika. Naloga gotovo ni lahka, da se tudi najboljše zamišljene ideje dobro uvedejo v življenje. Treba bo mnogo modrosti in praktičnega izkustva. Toda če gre za rešitev iz sedanjega neznosnega stanja, ne sme biti nič nemogoče in nič pretežko. Treba je torej imeti pred očmi res le občo blaginjo in blaginjo vseh, ne le koristi kake skupine, tudi ne samo moči države, saj morajo vse skupine in tudi država služiti obči blaginji. Treba bo premagati predsodke komunizma in z mirnim očesom motriti postavljeni cilj. Sodelovati bodo morali kajpada gospodarski veščaki in modri državniki, a tudi pametni gospodarji izmed ljudstva, kakor tudi preizkušeni industrijski delavci, saj je dalo zlasti zadružništvo tudi neučenim kmetskim možem in delo v strokovnih organizacijah tudi

GLASI.

SLOVENSKA KRAJINA.

Lendava. Na Trojiško nedelo je bilo proščenje pri kapelici. Čeravno je vreme slabo obetalo, se je zbralo vnožina lūdi. Vse se je vršilo lepo mirno, odvečara je pa malo dešč poškropo, da so se po klanci škālili.

Dolga vas. V nedelo 23. maja so naša šolska deca napravila prosilavo materinskoga dneva. Za uvod je gospa upravitelova v krasnom govori razložila, kak morejo dom, šola i cerkev skupno delati pri vzgoji dece, če ščemo, da vzgojimo dobro deco. Sledile so razne deklamatorske i pevske točke — materi na čast i tak lepo, da so se gledalcom zarosile oči. Takše prireditve pokažejo, kakši zaklad so nedužna deca, ki jih je Stvarnik dao starišom, da jih v nedužnosti naprej vzgajajo. Matere so vredne vse dečinske lübezni i spoštüvanja, če so zaistino dobre matere. Takše potrebüje denešnji čas.

Lendava. Pri nas že tri tjedne popravljajo cerkev. Törem se že malo ne zrūšo. Zdaj so vsega razdri i novoga napravijo nazaj, ravno takšega, kak je prle bio. Nato se odzvüna vsa dol zdere i znova omeče; tudi streha bo nova. Odnotra de poslikana, oltari prenovljeni, tak da bo vsa nova, gda bo končano delo. Vso delo je prevzeo g. stavbenik Živic Ivan iz Maribora.

Sobota. Preminočo nedelo so meli naši gimnazijci jako lepo akademijo, pri šteroj je bilo vnogo lüdstva navzoči. — *Žensko i deklüško izobraževalno društvo v Soboti* je priredilo preminočo nedelo izlet v Ljutomer. Toga izleta se je vdeležilo vnogo žensk i deklin. Želemo, da bi to mlado, komaj par mesecov obstoječe društvo melo vnogo uspehov. — Preminočo soboto večer je strela vdarila v hišo g. Franko Kalmana, zidara. Na srečo pa se je ne vužgalo nikaj. Če bi ogen nastao, bi zagvüšno razpepelo ništerne hiše, ar so jako blüzi edna poleg druge. Blisk je tak domače kak i sosidove jako prestrašo.

Žareči pepeo povzročio ogen, šteri je razpepelio domačijo. Predpreminočim tjednom je nastao na Tišini ogen, kakšega ne pomnimo. Od žarečega pepela, šteroga so domači odnesli na gnoj, se je vužgala domačija Vukani, njegovima sosidoma pa oslica slame. Vse je do tal zgorelo. Pri toj nesreči pa se je zgodila ešče druga nesreča. Vukanova mati so najmmre dobili teške opekline i so vmrli, oča so na smrtnoj posteli, sam sin je tudi ne sposoben za delo, ar je tudi dobo močne rane. Kelko škode napravi takša neprevidnost.

Pri zrelostnom izpiti na so-bočkoj gimnaziji je imenüvani ministerski odposlanec g. dr. Konstantin Draganič, gimnazijski ravnoteo v pok. iz Zagreba.

Ednodnevni tečaj od zatiranja bolezn i škodljivcov vinskoga trsa i od poletnom deli v vinogradaj se bo vršo na Vinarskoj i sadjarskoj šoli v Maribori v četrtek 3. junija. Tečaj bo brezplačen, teoretičen i praktičen i bo trpo od 8—12 i od 14—18 vüre.

delavcem že mnogo dragocenega izkustva. Vsi bodo morali nesebično in neumorno delati, saj gre za ozdravljenje vseh gospodarskih in socialnih razmer, gre zlasti za rešitev delovnih stanov. S tem pa tudi hočemo reči, da ne smemo čakati, da nam nov družabni red sam pride in da nam samim prej sploh ničesar ni treba storiti. Treba je že zdaj pripravljati tla novemu redu in blažiti sedanje socialno bedo, kjer je le mogoče in kakor je mogoče: s krščanskimi karitativnimi ustanovami, z dobrodelnostjo, z javnimi podporami, z javnimi deli itd. Seveda bo vse to le samo časna pomoč, prave in trajne rešitve pa ne bo brez novega gospodarskega reda, ki bo po naravnem gospodarskem postopku in po krščanski socialni pravičnosti zvezal med seboj vse stanov v eno narodno in gospodarsko celoto. (Dalje.)

Na podporo naših listov so darovali: Bojnec Ana, Lendavske gorice, 10 Din. Bog plačaj!

Letošnji spomladanski velesejem v Ljubljani od 5. do 14. junija bo obiskovalcem nudil celoten pregled naše domače proizvodnje, njenega napredka in novih izsledkov našega tvorčnega duha. Svoje izdelke pa bodo razstavile tudi inozemske tvrdke, zlasti onih panog, ki se pri nas še niso udomačile, kot n. pr. avtomobilska industrija itd. Primerne grupirano v posameznih paviljonih bodo razstavili: strojna in kovinska industrija, lesna in tekstilna, papirna in kemična, živilska in usnjarska industrija in obrt. Naši napredni mizarški podjetniki bodo pokazali, da zmoroje ugoditi že najbolj razvijenemu okusu in najbolj praktičnim težnjam glede stanovanjske opreme. Bogato bo zastopana tudi mala obrt. Poleg splošnega dela razstave bodo prirejene letos tudi še sledeče specialne razstave: Gospodinjska v zvezi z modno revijo. Lovska, ki bo služila izbiri materiala za svetovno lovsko razstavo v Berlinu. Avtomobilska, katera naj v cilju razvoja motorizacije v naši državi predstavi širši javnosti najnovije modele svetovnih znamk. Na razstavi „Živalce“ pa bodo rejci malih živali: perutnine, kuncev, kanarčkov in drugih eksotičnih ptičev pokazali kakih smernic se je treba držati pri rejih teh živalic.

Enkratni vstop na velesejmske prostore bo stal 10 Din., skupine bodo imele znatno vstopnino. Velesejmske legitimacije po ceni Din 25.— podo omogočale 20 posetov in nicer 10 dnevnih in 10 večernih na vseleži prostori, kjer bo poskrbljeno za najraznovrstnejšo zabavo.

Posetniki velesejma imajo 50% popust na železnici; pri postajni blagajni povejte, da greste v Ljubljano na velesejem, nakar dobite za Din 2.— še posebno rumeno izkaznico, da bo po obisku velesejma veljala vozna karta za brezplačen povratek. Na letalskih linijah 10% popust, na parobrodih „razred za razred“.

Dekliški odsek Prosvetnega društva v Beltincih. Na predavanju našega odseka so se povdarjale sledeče misli: Drage sestre! Dnešnji svet je zablodo, blodi v tmini nevere i bogoskrunstva pa še tudi iz naših src iztrgati vero i jo zmetati v blato. Dekle! Ne bojmo se teh krivovercov, bodimo posveti, ki kažejo jasno pot do Boga. Pribežimo pa k Mariji, kak sv. Oča želejo i ž njov pa potom nje pripelajmo na pravo pot blodne tovarišice. Naš dekliški krožek naj bo Bogi dopadliva Noetova barka, v šteroj najdejo zavetje vse naše mladenke.

Katoliško prosvetno društvo v Lendavi priredi kak spominsko proslavo 20 letnice majniške deklaracije, predavanje v nedelo dne 30. maja ob 10. vori predpoldnom v risalnici meščanske šole. Vableni vsi člani, prijatelje društva i vsi tisti, ki so pred 20 letmi majniško deklaracijo podpisali.

Novine so narasle meseca maja za 39 komadov. Odpadnolno je 8 komadov. Čisti narastek 31 komadov. Marijin List je naraseo za 16 komadov. Ponizno se zahvalimo za to milost božima služabnikoma Antonu Martini Slomšeki i Frideriki Baragi pa prosimo sladko Srce Jezusovo po sv. Cirili i Metodi, da kempirle dobita čast oltara.

Poznate življenje svetoznanoga arskega plivana, sv. Vianneja? Če ne, te si naročite Mar. List. Od novoga leta do konca leta objavlja njegovo krasno življenje Marijin List. Čitite njegovo življenje, ravnajte se po njegovih navukaj i ki ste v Franciji, obiščite, kda ste mogoči, njegov grob.

Beltinci. V dobi najhujšega JNS vladanja je naše ljudstvo dvakrat pokazalo pri volitvah, da je vodilo katoličanska načela. Junija 6. bo isto pokazalo, gda bo volilo kandidata JRZ. stranke. — Tabor Prosvetnega društva je preložen na jesen. Mladinski izlet se pa bo vršil 13. junija.

Nova advokatska pisarna. Kak čujemo, odpre g. advokat, ban. svetnik Bajlec v kratkom svojo advokatsko pisarno v Soboti v Kmečkoj posojilnici, gde je bila do zdaj pisarna g. advokata Kodra, šteri se v kratkom preseli v Ljubljano. Mladomi g. advokati, našemi bivšemi uredniki Novin i ban. svetniki, šteri je v našoj krajini vseserom dobro poznani, želimo pri njegovom advokatskom deli za dobro i pravice našega ljudstva, vnogo božega blagoslova.

Nagrade za pokončevanje pižmovke. Sresko načelstvo v Lendavi je prejelo od Zavoda za primijenjeno zoologijo v Zagrebi penezelj za izplačilo nagrad za pokončevanje pižmovke. Nagrade se bodo izplačivale vsaki petek od 9 do 11 vüre predpoldnom na sreskom načelstvu i to 10 Din. po komadi. Prve nagrade bodo izplačane 4. junija i potom vsaki petek ob dooločenoj vuri. Nagrade bo izplačivao sreski kmetijski referent soba št. 8. V

Proslava 50 letnice kat. kapelice v Tešanovci.

Tak jako lepi i nepričakivani svetek nam Tešanovčarom ostane dolgo v spomini. Obhajali smo najprej 50 letnico naše kapelice, štero so nam postavili naši stari očevje, šteri so že pokojni i očevje, šteri so šče živi i šteri so se z nami mladimi vkup veselili tomi lepomi svetki.

Že v soboto večer so nam nanzanjali možarje iz Tešanovskih bregov veseli dogodek na jutrašnji den. Vreme nas je malo razžalostilo isti večer, a vupali smo, da se nam vremen razčisti i da bomo lahko na najveselejši način proslavili naš tak zaželeni svetek. Čistile so se poti, postavljali jaličovje v znak lübeznosti do vernikov, ki so nas obiskali, kapelico so naše mladenke i tudi dečki najlepše okrasili. Niti se nemre opisati to radost i veselje naših malo številnih katoličancov v Tešanovcih. Kak včele smo bili združeni. Pomagali smo eden drugomu, kelko smo mogoči bili. Delali i trudili smo se vse na čast sv. Trojici, štera nam je tudi patrona.

Nedela nam je prišla. Že rano v jutro so nas možarje prebúdili. Vreme se je pokazalo lepo, a hitro se je zaoblačilo. Prihajao je narod od vsej strani, da prisostvuje našoj proslavi. Č. g. plebanoš Berden iz Martjanec so meli božo službo, pri šteroj priliki je ves

narod popevao naše pobožne pesmi. Po meši je bila predga, štero so meli prefekt Martinišča g. Cigüt iz Sobote. Pomen njihove krasne predge je bio od sv. Trojstva i od vernikov, šteri so nam to kapelico dali gori postaviti. Ništerna oka je postala rosnata pri njihovoj predgi. Mi maloštevilni katoličanci nemremo se tak lepo zahvaliti g. plebanoši Berdeni i g. prefektu Cigüti, kak smo od srca čüteci za vso dobrotljivost, štero sta nam izkazala pri toj priliki.

Zahvalnost moremo povedati tudi bogojanskim farnikom, ki so nas v tak lepom številu obiskali s procesijom. Tü moremo povdariti, da je šolska mladina z vsem vüčitelstvom iz Bogojine prisostvüvala toj procesiji i bila navzoča pri našoj proslavi. Tüdi zahvalnost smo dužni povedati vsem ostalim vernikom, ki so nas obiskali i nam v kakšemkoli pogledi bili na pomoč. Lepo se tñdi zahvaljüjemo g. Jelovšek Franci, bivšemi upraviteli sobočkoga veleposestva za poklonjeno jaličovje.

Kak lübeznivo i srčno je pozdravila gospode duhovnike mala Činčova Ilonka, nam ne ostane v nepozabnosti. Naroda je bilo nad 4000. Bilo je tñdi vnogo evangeličancov navzoči, šterim se tñdi lepo zahvaljüjemo za njihovo vdeležbo.

Tešanovski kat. verniki.

Den po kronanji je angleška kraljevska dvojica s spremstvom obiskala tñdi vzhodni del Londona, kde stanüjajo najveksi siromacije. Tñdi tñ sta bila krao i kralica deležna prisrčnoga sprejema.

Izpiti v juniju 1937 na drž. realni gimnaziji v M. Soboti.

A. Za privatne učenje.

1. junija: Sprejemni izpiti. Začetek ob 1/8. uri.
- Od 2. do 5. junija: Izpiti čez I. razred. Začetek ob 7. uri.
- Od 6. do 9. junija: Izpiti čez II. razred. Začetek ob 7. uri.
- Od 10. do 12. junija: Izpiti čez III. razred. Začetek ob 7. uri.
13. in 14. junija: Izpiti čez IV. razred. Začetek ob 7. uri.

B. Za redne učenje.

10. junija: Popravni izpiti za učenje IV. razreda. Začetek ob 1/211. uri.
25. in 26. junija: Sprejemni izpiti. Začetek ob 8. uri.

C. Za privatne in redne učenje.

- Od 17. do 23. junija: Nižjetečajni izpiti. Začetek ob 8. uri.
- Prošnje za sprejemni izpit rednih učenec se oddajajo od 20. do 23. jun.

GASILSKE VAJE.

Uprava gasilske župe sreza Lendava, je na svoji odborovi seji dne 6. V. 1937 določila, da se bodo vršile župne vaje kakor sledi:

- 1.) Dne 27. junija 1937 v Gornji Bistrici s sodelovanjem sledečih čet: Gornja Bistrica, Srednja Bistrica, Dolnja Bistrica in Odranci.
 - 2.) Dne 29. junija 1937 na Kapci s sodelovanjem sledečih čet: Kapca, Gaberje, Gornji Lakoš in Trimlini.
 - 3.) Dne 4. julija 1937 na Benici s sodelovanjem sledečih čet: Benica, Pince, Dolina, Čentiba in Petišovci.
 - 4.) Dne 11. julija 1937 v Filovcih s sodelovanjem sledečih čet: Filovci, Bukovnica, Dobrovnik, Kobilje in Motvarjevci.
 - 5.) Dne 25. julija 1937 v Gančanih s sodelovanjem sledečih čet: Gančani, Beltinci, Ivanci, Bogojina in Lipovci.
 - 6.) Dne 1. avgusta 1937 v Dolgi vasi s sodelovanjem sledečih čet: Dolga vas, Lendava, Dolgavaške gorice, Mostje in Genterovci.
 - 7.) Dne 8. avgusta 1937 v Izakovcih s sodelovanjem sledečih čet: Izakovci, Doležovje, Melinci, Bratanci.
 - 8.) Dne 15. avgusta 1937 v Vel. Polani s sodelovanjem sledečih čet: Vel. Polana, Hotiza, Črensovci, Žižki in Trnje.
 - 9.) Dne 22. avgusta 1937 v Renkovcih s sodelovanjem sledečih čet: Renkovci, Turnišče, Gomilica, Radmožanci in Žitkovci.
- Začetek točno ob 3. uri popoldne.
Sporod: 1.) Redovne vaje. 2.) Suhe vaje z brizgalno. 3.) Skupne vaje za napad požara. 4.) Sestanek častnikov. 5.) Mimohod čet.

„Na pomoč!“

LUTAR ŠTEFANI l. r. NEMETHY ŠTEFANI l. r. tajnik. starešina.

Novi vozni red

D. LENDAVA:

Odhod iz Lendave ob 5.36, 10.50, 15.05, 20.40. Prihod v Lendavo ob 5.19, 9.05, 14.30, 20.12.

ČAKOVEC:

Odhod iz Čakovca proti Lendavi ob 4.30, 8.05, 13.35, 19.12. Odhod proti Ormoži ob 4.06, 6.38, 12.07, 16.10, 19.43.

Prihod iz Lendave v Čakovec ob 6.24, 11.58, 16.02, 21.48. Prihod iz Ormoža ob 7.49, 10.32, 13.30, 18.59, 23.43.

ORMOŽ:

Odhod iz Čakovca ob 7.22, 10.06, 12.57, 18.32, 23.16. Odhod proti Soboti 7.27, 12.50, 16.53, 18.35. Odhod proti Pragerskom ob 4.33, 7.17, 12.45, 16.50, 20.22.

Prihod iz Čakovca ob 4.32, 7.05, 12.34, 16.37, 20.10. Prihod iz Sobote ob 7.00, 12.14, 16.32, 20.15. Prihod iz Pragerskoga ob 7.12, 10.05, 12.05, 12.43, 18.29, 23.14.

M. SOBOTA:

Odhod proti Hodoši ob 4.30, 14.55. Odhod proti Ormoži ob 5.23, 9.30, 14.45, 18.36. Prihod iz Hodoša ob 7.28, 17.41. Prihod od Ormoža ob 8.56, 14.29, 19.44, 20.05.

HODOŠ:

Odhod v Sobotu 6.10, 16.25. Prihod v Hodoš ob 5.53, 16.09.

MI IŠČEMO OSEBE!

Ki ščejo za svojo širšo okolico taki edno podružnico ustanoviti. Ne pita se, kde stanüjajo ali kakše pozvanje majo! Odgovarjajoče delo pod yodstvom ravnitelja! V glavnom založništvo vrednosti! Nikšega potüvanja ne! Nikše nevarnosti! Dozdajšnje pozvanje se lejo obdrži! Za odgovarjajočo okolico mesečno do 5000 Din. dohodkov — pa šče več. Točna navodila po HUPO, Klagenfurt, Austria! V vsakom jeziki se dopisüje.

Vsem lastnikom mlatilnic

se naznanja, da se v podpisanoj trgovini dobijo prave Böhler-Trommelove šinje v vsakoj dužini kg. 6 Din. 50 par, i se tñdi režejo. Vsaki lastnik mlatilnic si vse to lejo küpi brez vse zadrüge fal i nema nikših stroškov. Nadale tñdi dobi letos v toj trgovini po preveč niskoj ceni najboljše vrste mašinsko i cilindrsko olje, kak tñdi vse vrste remen je, ž njore, šta ufer je i vse druge potrebcine, vse falej kak v šterojkoli zadrugi, i vse brez stroškov.

HEKLIČ ŠTEVANA,

trgovina z železninam v MURSKOJ SOBOTI

Kratki glasi.

Velika nesreča pri Lepojglavi. Predpreminočo soboto je pelao autobus, šteri vozi med Varaždinom i Golubovcom, dijake na izlet k Lepojglavi. Proti večeri so se izletniki vračali z autobusom domo. Gda je šteo auto-

bus prek železniškoga tira se pelati, prileti od nasprotne strani vlak, šteri je treščo v autobus i ga rivoao pred sebov nekolko metrov, dokeč vlakovodja ne stavo vlaka. Potniki v vlaki so taki začnoli rešavati mladino, med šterimi sta bila dva mrtviva, osem teško i dvajset pa slabše ranjenih. Autobus je popunoma vničeni. Zrok nesreče je bio to, ar je železniški tir ne bio razsvetleni i tak šofer ne opazo, če se bliža vlak.

Strašen viher i toča je povzročila dosta kvara. Kak poročajo listi, je v okolici Beograda i na Vogrskem v ponedlek noč divjao strahoviti viher, šteri je napravlo vnogo kvara. V Beogradi je viher i toča vničila vnogo konjov, ki so se s svojimi gospodari kesno v noč vračali na dom. Na poti jih je doletela ta nevihta i ne so mogli priti pod streho. Lüdstvu se je posrečilo rešiti svoje življenje, a živina pa je prejšla. Tñdi nešterne železniške proge so jako poškodüvane, tak da se promet stavo. — Na Vogrskem je v nedelo popoldnevi došli spadno eden oblak, šteri je povzročilo dosta smrtnih žrtev na lüdstvu.

Rockefeller vmro. Najbogatejši človek sveta je zdaj vmro v 93 leti starosti. Živo je v Ameriki i je ostavo strašno veliko imanje.

XVII. LJUBLJANSKI VELESEJEM

40 razstavna prireditel
5.—14. junija 1937.

Železniška izkaznica za polovično voz-
nino se dobi pri blagajnah železniških
postaj za Din. 2.—. Velesejemске le-
gitimacije se izdajajo pri blagajnah na
velesejmu.

Sejmišče obsega 40.000 m².
Preko 600 razstavljalcev iz 14. držav.

Posebne razstave:

Lovska, gospodinska, pohiš-
tena, avtomobilska, male živali.
Modna revija z varietejem.
Veliko zabavišče. — Koristno-prijetno.

Zdignimo glave.

Vsi čutimo, da je človeča družba
betežna, da je potrebna prevreditev
družbe, v šteroj naj bi se ljudem kel-
ko bolje godilo. Znamo, da je
strašna zmešnjava, v šteroj se pa že
glasijo zdravniki, šteri bi radi betežno
človečo družbo vračili i to z poganskim
receptom, z nadutostjov, sebičnostjov
i domišlavostjov.

Če poglednemo okoli sebe, vidi-
mo, da vero, katoličansko vero, či
duže bole napadajo, izpodrinjavlejo iz
vsega javnoga življenja. Pri tom se
posebno odlikujejo ljudje, šteri so pod
vtisom slobodnozidarstva. Tej ljudje vse
sile napenjajo i na vse grlo kričijo,
da je vera zasebna zadeva, od štere
se odzvuna nikaj nesme znati. Že več
let po načrti strašno i odločno pre-
ganjajo vsako versko misel iz javno-
ga življenja v segestijo, pravijo, da je
tam mesto za vero, da se naj tam
slobodno razvija pa dela. I tej sovra-
žniki vere so napravili zahteve, pravil-
nike i odredbe, štere so brez Boga i
ne samo, da so brez Boga, nego so
napelane naravnoč proti Bogi i veri.

Po visiki šolaj sedijo akade-
miki, v srednjoj gimnaziji, v ljudski
šolaj deca, vse to pa v določenoj dobi
i tam morejo četi celi osem, ali več
let, knige štere so predpisane, v šterih
pa dete celi osem let nezvedo od Boga,
od vere nikaj. To se pravi, sovražniki
vere so to spravili v segestijo, gđpa
dobijo oblast popolnoma v svoje roke,
te jo pa tudi od tam spravijo.

Poganstvo, štero je rodilo libe-
ralizem, iz šteroga se je razvio kapi-
talizem, šteri je družbo, družabni red
tak napravilo, da zdaj nešterni jejo z
vejačov, drugi z žlicov, tretji pa mo-
rejo čakati na ostanke ali pa na drob-
tine, štere spadnejo s prepunoga stola.
To poganstvo ščejo tej novi zdravniki
popraviti i ozdraviti z ešče bole stra-
šnim poganstvom, to je komunizmom.
To poganstvo je najprle kričalo po
sveti, da je vera zasebna zadeva, zdaj
pa to ščejo popraviti s tem, da na vse
grlo kričijo, da je vera ne samo zasebna
zadeva, nego da je vera strup, čemer.
To duševno pa gospodarsko zmešnjavo,
štera se je začela od tistoga časa, kak so
Boga začnoli vō rivati iz vsega javnoga
življenja, iz šol, iz parlamentov, iz knig
i novin itd., od tistoga časa naprej tej
novi zdravniki ščejo vse popraviti i
napraviti s tem, da Boga popolnoma
odstavijo i odstranijo. Poganstvo se je
polastilo kreta, skoro vu vsem javnom
življenji i toga kreta (štange) si ne
pusti strgati iz rok. Za kret se bije že
duga leta boj i poganstvo se poslū-
žuje vseh dovolnih i nedovoljenih sred-
stev, samo da si kret obdrži, kde ga
pa ešče nema, pa da si ga pribori.
Dozdaj je poganstvo zdržavalo šte-
vilne stranke i društva, od šterih je
vsaka mela svoja pravila. Dokeč je
poganstvo bilo brez skupnoga prog-
rama, smo mi katoličanci lahko pre-
prečili njegov val. Zdaj pa je pogan-
stvo dalo vsem svojim strankam, skup-
pinam i društvam eden program, da
tak ležej pride do kreta, i da kem

Poročilo

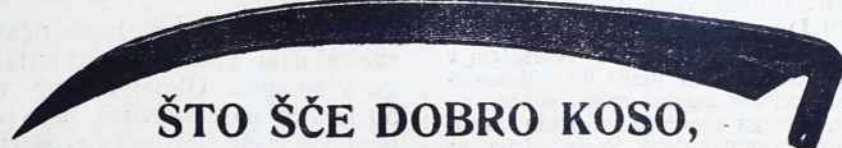
o zborovanju sadjarskih podružnic soboš-
kega in lendavskega sreza dne 18. aprila
1937 v Murski Soboti.

Zborovanje je otvoril inž. Pet-
kovšek Val. kot član glavnega odbo-
ra SVD, pozdravil zastopnike podruž-
nic in zastopnike iz krajev, kjer se
predvidevajo ustanovitve novih podruž-
nic in druge došle sadjarje ter imeno-
val za zapisnikarja g. Škoberne Karola.
Obžaluje, da podružnico v Lendavi ni
mogoče poživeti ter bo potrebno or-
ganizirati povsem novo. Poroča o do-
sedanjih zborovanjih in sklepkih pod-
ružnic drugih srezov, ki so že z de-
lom naprej in po katerih se bo treba
ravnati, dalje o stanju sadjarstva v
obeh srezih, o statistiki števila sadne-
ga drevja in izvoza. Tako je kljub
ugodnim podnebnim razmeram in leg-
gam zlasti po Goričkem že zasajene-
ga mnogo premalo sadnega drevja, a
še to je zanemarjeno in neočiščeno.
Precej se je to leto doseglo, ker se
je zapretilo s kaznimi in deloma tudi
kaznovato. V zadnjih letih zlasti po
ustanovitvi banov. drevesnice se je
precej dvignilo saditev sadnega drevja
in zanimanje za to za gornji del Prek-
murja skoro glavno panogo. Upanje je
zato, da bo mogoče sedaj vsaj glav-
ne sadjarske predele preprežiti s po-
družnicami. Letos so se ustanovile tri
nove in ko bo sedaj ustanovljen skupni
odbor podružnic za Prekmurje, bo
imel poleg drugih tudi to važno na-
logo organizacijo novih.

Predsednik podružnice G. Len-
dava g. Bačič Franc, poroča o obnovi
poslovanja podružnice in predlaga za
dvig sadjarstva za okoliš podružnice
in Goričkoga: 1) Za početek, ko tod
še ni škropilnik, naj bi kralj. banska
uprava nekaj več prispevala za te kraje,
enako tudi več za zaščitna sredstva.
2. Banov. drevesnica naj oddaja za
domača sreza drevesca po možnosti
cenejše n. pr. po Din. 2, ker ima vsak
tudi manjši posestnik več posaditi in
kupiše privatno slabo robo. 3) Tudi
v Mačkovcih naj se uredi postaja za
nakladanje sadja, ker so Puconci pre-
oddaljeni za dovoz in okoliša pod-
ružnice, 4) Da oblasti strožje izvajajo
kontrolno o izvajanju predpisov izdanih
o terminih za obiranje sadja. 5) Da
se predvidena zborovanja skupnega
odбора podružnic vrše menja se po
posameznih krajih podružnic.

G. Koglot š. uprav. in ustanovi-
telj te podružnice poda poleg sploš-
nega pregleda program dela, katero
čaka ta skupni odbor za dvig sadjar-
stva v tukajšnjih srezih: 1) ker je vse
delo šele v povojih, naj se posebno

prle doseigne svoj program, to je, da
kem prle pride i izpela svoj cio, da
duše odtrga od Boga z borbov proti
Njemi i veri. Katoličanci se moramo
poganskim zdravnikom, šteri vero i
Boga ne poznajo, proti postaviti. Ka-
toličanci moramo biti odkriti i pove-
dati istino. Kak smo že povedali, je
dosta strank i skupin, štere se bijejo
za vpliv vu javnosti, borijo se posa-
mežno navidez, a z ednim programom
i z ednim cilom. Poznamo JNS, ki je
podpisala izgon cerkvenih družb. Po-
znan nam je govor Titana, komunis-
tičnoga delegata za Jugoslavijo, šte-
roga je meo na Francoskom i šteroga
so prinesle Novine v 14 št. gde pravi
i priporoča da naj se naši ljudje dr-
žijo Mačkove stranke. V obema tema
slučajoma je zastopana tudi naša Slov.
krajina, ka more biti za nas velika
sramota. Naš sovražnik ma dosta imen,
da bi katoličanci s temi raznimi ime-
ni ležej premoto. Ali znati moremo,
da so vsa ta edna sama protikatoli-
čanska vrsta, šteroj glavno ime je:
ljudska fronta. To je naš katoličanski
sovražnik, šteri se dao krstiti na ne-
dužno ime ljudske fronte, mesto ko-
munistične fronte, da preslepi katoli-
čance. Ljudska fronta je protiverska
komunistična fronta. Katoličanci od teh
mao, ka obstoji ljudska fronta, more-
mo iti v napad proti njej, moramo se
potrđiditi, da bomo na vsa javna me-
sta spravljali odločne krščanske mo-
že, da veri priborimo v javnosti ono me-
sto, štero njoj ide, da de tak lahko
vršilo moje zvišeno poslanstvo za srečo
i napredek človeštva. Pri vsakšem člo-

ŠTO ŠČE DOBRO KOSO,

pravo tōrsko, švedsko, ali Mura-csikós koso meti i pravi tirolski
kamen kcoj, pa vse garancije i po fal ceni, jo dobi z kamnom vred
v trgovini Heklič Števana v Murskoj Soboti.

tod v večji meri že v osnovni šoli
vrši pouk v sadjarstvu ter v večjem
obsegu ustanavljajo kmet. nadaljevalne
šole, 2) na teh naj se pa spomladi
nadaljuje teoretični pouk v obliki prak-
tičnih demonstracij, 3. ustanove naj
se čimprej v vseh večjih krajih pod-
ružnice posebno še v: Bodoncih, Ro-
gaševcih, Pertoči, Cankovi, Šalovcih,
Križevcih in na Ravenskem v Mart-
jancih, Tešanovcih, dalje v Bogojini,
Dobrovniku in D. Lendavi, 4) zato
naj se že sedaj sestavi skupni odbor
vseh podružnic, da vrši to delo, orga-
nizira potrebne tečaje in predavanja,
sestavi celoten pospeševalni načrt za
Goričko in Ravensko in dr., 5) pod-
ružnice naj ustanove svoje drevesnice,
da bo lažji nadzor kot nad privatnimi.

Zastopnik podružnice Beltinci po-
roča, da se je delovanje pri njih le-
tos poživelo in so dobili člani tudi
večjo množino drevja po znižani ceni,
le škoda, da jim je srez poslal sorte,
ki za ravnino ne odgovarjajo. Zastop-
nik novoustanovljene podružnice v
Krogu poroča, da bo takoj občni zbor,
ko dobi odobrena pravila in upa, da
se bo društvo z ozirom na bližino
mesta dobro razvijalo.

Udeležba na razstavi v Ma-
riboru. Sklene se, da vodi dela za
udeležitev na tej razstavi skupni od-
bor, ki naj določi potem krajevne od-
bore ter organizira delo skupno s kme-
tijsko šolo nekako v obsegu, kot je
bilo zastopano sadjarstvo na razstavi
l. 1934 v M. Soboti. Nato se je izvo-
lil ta odbor tako, da bodo zastopane
v njem vse podružnice po svojih pred-
sednikih ter sestoji: 1) oba sres. kmet.
referenta, 2) zastopnik kmet. šole g.
Dular, 3) predsedniki podružnic: g.
Bačič za G. Lendavo, g. Oman za
Beltince, g. Horvat za Krog, g. Titan
za Puconce, g. Smodiš za G. Petrovce
ter g. Hribar za okoliš Tešanovce, g.
Vaš za Fokovce, g. Poredoš za Per-
točo. Krajevni odbori bodo posebno
potrebni v št. Jurski dolini, kjer bo
predvideno letos dobra sadna letina.

(Dalje)

DELAJSKE KNJIŽICE dobite
najlažej
pri Balkányi Ernesti v Lendavi.

veki moremo poglednoti versko osve-
dočenje i na podlagi toga iskati nje-
govo politično i strankarsko ozadje i
samo ga tak postaviti za župana, po-
slanca itd., če zaistino z vere žive.

V strašno zmešnjavi, v strašno
poganskoj zablodnjenosti i kmici dne-
šnjega časa more krščenikom postati
Kristušova vera posvet i kaži pot, v
vse javne zadeve, v parlamente, v so-
dišča i v občinske odbore. Vera i bor-
ba v javnom življenji na njeni pod-
logi nam more postati nekaj svetoga,
zvišenoga, brigajočega i skrbečega,
da ni eden zakon ali pogodba, šteri
bi nasprotivao veri, ne zagleda beloga
dneva. Gđa Kristušovoj veri priborimo
v javnosti vpliv i mesto, štero njoj
pripada, gđa vera postane javna za-
deva, samo te de se začeo vzeo,
šteroga je poganski kapitalizem razmo-
tao, odmotavati. Ne je zadosta, da bi
bili katoličanci samo pobožni, čeravno
je prva dužnost to, nego moremo biti
tudi dobri, javni, krščanski i politični
delavci, spūstiti se moremo v boj i
se polastiti kreta. Da če bomo samo
pobožni, vse drugo pa pūstimo z mi-
sli, se nam nazadnje zgodi, da naše
pobožnosti, naše verske dužnosti več
nemo smeli opravljati, ar nam sovra-
žni komunizem to zabrani. Ne dovo-
limo, da bi nas sovražnik napadno na
našem največšem kinči. Zdignimo
glave i spūstimo se v boj z svetim
osvedočenjem v srci i na vūstaj, da
brez vere, brez Boga, brez krščan-
sko vrejene družbe nega sreče, pra-
vičnosti i medsebojne lūbezni, nega
blaženosti i mira na zemli. G. M.

Službena naznanila. OKROŽNICA.

Vsakoletni nastop raznih bolezni in škod-
ljivcev v vinogradnih, zlasti peronospora in
oidija, povzroča našemu narodnemu gospo-
darstvu milijonsko škodo. Tako je v preteklem
letu samo peronospora uničila dobro polovi-
co in ponekod še več pridelka. Zle posledice
te škode občutijo naši vinogradniki po-
sebnost letos.

Da je peronospora lani tako katastro-
falno nastopila, ni pripisovati zgolj slabemu
vremenu in drugim vzrokom (n. pr. zaostali
košnji), temveč v veliki meri tudi nepazli-
vosti in nepoučenosti nekaterih vinogradnikov
sami. Le redkim vinogradnikom se je z naj-
večjo pazljivostjo posrečilo, da so z napor-
nim, pravočasnim in pazljivim ter natančnim
škropljenjem rešili pridelke.

Vsak vinogradnik je dolžan, da skrbno
opazuje razvoj vinske trte, zlasti pojav bo-
lezni in škodljivcev, pa naj bo to palež, ple-
sen ali kisli črviček. Škropljenje je izvesti v
smislu že izdanih strokovnih navodil z vso
natačnostjo. S prvim škropljenjem z 1% ba-
kreno-apnenno brozgo je pričeti, preden se
pojavi bolezen, ko so poganjki trsa za pe-
denj, t. j. 20—25 cm dolgi. Drugič naj se
škropi kakih 14 dni pozneje pred cvete-
njem, tretjič pa po končanem cvetenju pa-
zljivo po kabrnih odn. zarodu. S četrtim
škropljenjem pričnemo 14—20 dni po tret-
jem, da ohranimo trti zdravo listje in mlad-
je, kar je odločilne važnosti za poznejšo zo-
ritev grozdja in lesa. Za prva tri škroplje-
nja zadostuje 1%, za četrto 1½% škropivo;
ob slabem vremenu pa je vzeti 1½ do 2%
bakreno-apnenno brozgo. Tudi žveplanje
proti plesnobi se mora natančno izvesti
in sicer: prvo ob lepem vremenu pred cvet-
jem, drugo po cvetju, tretje po potrebi
kake tri tedne pozneje.

Zatiranje grozdnega sukača (seneni
in kisli črviček) pade tudi v ta čas. Najbolj-
še je mehanično (z iglicami — ročno) pobir-
anje, pa tudi škropljenje z arzenikovimi
(mišnica) preparati, ki jih primešamo pri
drugem in poznejšem škropljenju bakreno-
apneni brozgi, n. pr. 100—120 gramov „Urania“
zelenila, ali 300 gramov „Aresina“ ali „Meri-
tola“. Paziti je treba na pravilno napravo škro-
piva in skrbno ravnanje s temi strupi.

Vinogradniki! Samo s skrbno priprav-
ljenim, preudarnim in pravočasno izvrše-
nim škropljenjem morete obvarovati vino-
grade bolezni in škodljivcev. Le tako bo-
dete dosegli večji donos svojih vinogradov.

Ban: Dr. NATLAČEN.

Pošta.

Zver Ivan, Sobota. Oglaš se plača po
doblenoj položnici, ki jo mate tam. Győrfi ma
v posojilnici 102 Din. 48 par. Izplača se te
znezek po predpisaj zakona o zaštite kme-
ta v 14 odnosno 20 letaj. — Č. g. G. F.
Klanjec. Na l. 1936 vse plačano ino polovica
na l. 1937. Na leto 1935. smo dobili 26. ja-
nuara istoga leta dinarov 25 po položnici št.
23. Tak mam zabeleženo. — Ropoša Jožef,
Grad. Kranjec Ceciliji ste vi naročili Novine,
ne vemo z štere vesi vaše fare je. Gđa zve-
te, nam javite. Položnice poslali.

CENE.

Penezl.	Dinarov vala:
Angleški funt	214—216
Nemška marka	1686—1750
Austrijski šiling	840
Vogrski pengő	8—876
Grčka lira	3150
Amerikanski dolar	4380
Holandski goldinar	23—26
Švicarski frank	9—10
Belgijska belga	737
Italijanska lira	212
Francoski frank	214
Česka korona	154

Živina. Kg na živo vago v dinaraj:
Jūnci debeli 450—475, poldebili 375—
425, biki za klanje 320—350, krave za klan-
je 3—4, plemenske krave 290—365, krave
za kolbase 2—350, telice 370—550, teoci
6—750, praščiči 550—725, plemenski prasci
5—6 tjeđnov stari 90—110, 7—9 tjeđnov stari
120—130 Din. po falati. Konji 3000—3500 Din.
Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 180,
žitō 130—140, oves 110—120, kukorica 100
do 115, grah 250—260 Din.

Vreme:

Jako vroče, vmes veterno, tūdi oblačno.

Senje:

31. maja Dobrovnik, 4. junija Križevci.

Banque S. Baruch

et Cie, 11. Rue Auber 11. PARIS - 9e.

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in
po najboljšem dnevnem kurzu. Vrši vse
bančne posle najkvalitetneje. Poštni uradi v
Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu
sprejemajo plačila na naše čekovne račune:
Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija:
št. 117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66,
Ned. Dienst; Luxembourg: št. 5967, Lu-
xembourg. — Na zahtevo pošljemo brez-
plačno naše čekovne nakaznice. 24-22